

Udvalg. Den vedrører § 4, hvorom den ærede Ledfører har yttret sig, og med Hensyn til hvilken jeg blot vil tilføje, at, medens vistnok den Forandring, der er foreslaet foretaget i samme, er en væsentlig Forbedring fra den første Skikkelse, Paragrafen havde, saa synes det mig dog, at det tager sig lidt besynderligt ud — og jeg skulde henstille til ærede Medlemmers Overveelse, om det ikke efter disse Forholds hele Bestaaffenhed kunde synes noget stærkt og besværligt at optage dette som en udtrykkelig Lovbestemmelse, at enhver Skrivelse, der kommer til at gaa imellem Skoledirektionen og en Skolekommission, skulde sendes i Afskrift til Sogneraadet. Naar man opstiller som Regel, hvad der er sket her, og hvad der vistnok kan og bør ske, at en Sag kommer til at gaa igjennem Sogneraadet til Skolekommissionen, og fra denne igjen til Skoledirektionen, bør man ikke gaa videre allerede af den Grund, at undgaa yderligere Tidsspilde. Der vilde kun blive tilbage saadanne rent foreløbige og forberedende Forhandlinger om et og andet Spørgsmaal, som der kunde være en ganske fornuftig Anledning til at ønske maatte komme frem imellem Skolekommissionen og Skoledirektionen, Spørgsmaal, som endnu staa paa et saa foreløbigt og forberedende Standpunkt, at det vilde synes lidt besynderligt, at det skulde gives i Afskrift til Sogneraadet. Naar man derfor her søiede den Bestemmelse til, hvad jeg i Cirkulæret havde gjort, at, imedens som Regel Forhandlingerne foregik med Skolekommissionen, skulde der ikke i nogen Sag tages Beslutning, forinden Sogneraadets Erklæring var indhentet, saa mener jeg, at man i Virkeligheden opnåar det, man vil, nemlig, at Sogneraadet sættes i Kundskab derom. Det forekommer mig dog virkelig ikke, at der her er tilstrækkelig Fare paaferde, om jeg saa maa sige, til lige strax fra den første Begyndelse af en Sags Behandling at paabyde ved en Lovbestemmelse den Besværlighed, at en Afskrift skulde tilstilles Sogneraadet. Jeg vil

derfor meget henstille det til det ærede Udvalg, om det ikke kunde finde det passende og rigtigt at foretage en Forandring heri. — Det er kun disse to Punkter, jeg for mit Vedkommende vil fremhæve. Jeg tror imidlertid med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i § 2, at der vel kunde være Et og Andet deri, som uden Skade kunde udelades. Naar man ikke vil blive staaende ved Bestemmelsen om, at det er Skolekommissionen som saadan, der besørger Censuren ved Examen, saa maa jeg dog bemærke, at det forekommer mig, at der ikke er tilstrækkelig Opfordring til ogsaa der at begrænse dette til, at det skulde være Skolekommissionen i Forbindelse med Sogneraadet; men dette: „i Forening med Sogneraadet“ er i og for sig et saa vagt Udtryk, at Sagen kan ordnes paa helt forskjellig Maade, og man tør vel derfor gaa ud fra, at man kan enes i denne Henseende om at finde den rette Vej. Unaturligt synes det mig dog at være, at, naar et Sogneraad har udfondret af sin Midte de to Mænd, som det har anset for mest skikede til at have med Skolevæsenet at gjøre, og som have haft Leilighed til at følge med hele Tilstanden, de saa ikke kom til at udøve Censuren. I ethvert Fald er Censur ikke nogen saa tillokkende Forretning, at jeg tror, at man skulde føle sig fristet til uden Nødvendighed at gaa ind derpaa. Deri har jeg i min egen Erfaring og, jeg tror ogsaa i flere af De Herrer, tilstrækkelig Garanti. — Det er i al Korthed mit Standpunkt i denne Sag, at, dersom man vedtager Forslaget med de Forandringer, jeg antydede, skal der fra min Side ikke møde nogen Banfælsighed mod dens yderligere Fremme. Dersom det derimod skulde vise sig, at man havde Noget imod at gaa denne Vej, saa fastholder jeg, hvad jeg antydede, at jeg vil træffe en Bestemmelse i en anden Forordning, hvorved man fjerner de Banfælsigheder, som efter min Formening i Virkeligheden have vist sig med Hensyn til denne Sag. Jeg skal slutte